

سیمای کشاورزی شهرستان شاهین شهر و میمه

سال ۱۴۰۱

شهرستان شاهین-شهر و میمه با مساحتی بالغ بر ۶۱۰۵ کیلومتر مربع از شمال به استان مرکزی - از شرق به کاشان، نظنز و برخوار - از جنوب به اصفهان و از غرب به نجف- آباد، خمینی- شهر و گلپایگان محدود است. این شهرستان دارای دو بخش مرکزی و میمه و ۶ شهر به نام های: شاهین-شهر، گز برخوار، میمه، وزوان، لایبید (جدید التاسیس) و شهر گرگاب (جدید التاسیس) و ۱۹ روستا به نامهای : اذان، زیادآباد، حسن رباط، لوشاب، موته، ونداده، خسروآباد، سعیدآباد، مرآوند، قاسم -آباد، چغاده، رباط آغاكمال، باغمیران، سُه، کلهرود، دهلر، بیدشک، مورچه خورت و جهادآباد می باشد. - شهر شاهین- شهر مرکز بخش مرکزی و شهر میمه مرکز بخش میمه می باشد. - بخش مرکزی شامل شهرهای شاهین شهر، گز برخوار و گرگاب و بخش میمه شامل شهرهای میمه، وزوان و لای بید است. - دهستان مورچه خورت با مرکزیت روستای مورچه خورت و دهستان برخوار غربی به مرکزیت روستای جهادآباد در بخش مرکزی و دهستان ونداده با مرکزیت روستای ونداده و دهستان زرکان با مرکزیت روستای حسن رباط در بخش میمه واقع شده اند. بر اساس آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ جمعیت شهرستان بالغ بر ۲۳۴۶۶۳ نفر است که از این تعداد ۲۲۰۸۸۷ نفر در شهرها و ۱۳۷۷۶ نفر در روستاها ساکن می باشند.

سطح اراضی کشاورزی شهرستان ۲۱۰۰۰ هکتار و دارای ۱۰۰۰۰ نفر بهره برداری باشد. سطح اراضی زراعی شهرستان حدود ۱۰۶۰۰ هکتار و اراضی باغی ۲۹۵۳ هکتار می باشد.

- **مهمترین محصولات زراعی شهرستان شامل:**

گندم ، جو ، یونجه ، ذرت ، کلزا، چغندر قند، سیب زمینی و صیفی جات است و میزان تولید محصولات زراعی آن سالیانه حدود ۲۷۳۰۶ تن می باشد.

- **مهمترین محصولات باغی شهرستان شامل:**

پسته، انار، انگور ، سیب ، به ، گردو ، گل محمدی و زعفران است و میزان تولید محصولات باغی آن سالیانه حدود ۶۲۱۰ تن می باشد.

- **مهمترین تولیدات دام و طیور و آبزیان:**

- گوشت قرمز، گوشت سفید، تخم مرغ، عسل، شیر

❖ جایگاه جهاد کشاورزی شهرستان و اخذ رتبه های استانی و کشوری

در تولید محصولات کشاورزی و دامداری

۱. انتخاب کشاورز کلزا کار نمونه کشوری در چند سال متوالی از شهرستان شاهین شهر و میمه
۲. کسب رتبه اول استان در سطح زیر کشت کلزا با بیش از ۵۰ درصد کشت کلزای استان
۳. رتبه دوم تولید شیر در استان
۴. رتبه دوم تولید گوشت مرغ در استان
۵. رتبه سوم تولید تخم مرغ در استان

▪ **زراعت**

میزان سطح اراضی کشاورزی شهرستان ۱۰۶۰۰ هکتار که بیش از ۲۰ نوع محصولات زراعی در این شهرستان کشت می شود. کلزا ، سیب زمینی ، صیفی جات، گندم و جو ، ذرت از مهمترین محصولات زراعی شهرستان می باشد.

❖ جایگاه شهرستان شاهین شهر و میمه در محصول کلزا:

کسب رتبه نخست در پنج سال متوالی، از لحاظ سطح کاشت و میزان بار تحویلی در استان اصفهان شناخته شده است.

➤ عمده محصولات زراعی شهرستان در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰

سطح کاشت، تولید و عملکرد محصولات زراعی - سال زراعی ۱۴۰۰-۱۴۰۱				
گروه	محصول	سطح کاشت (هکتار)	تولید (تن)	عملکرد (کیلوگرم در هکتار)
غلات	گندم	۲۴۲۲,۳۲	۹۶۲۴,۴۸	۴۰۰۰
غلات	جو	۳۰۷۵,۹۳	۱۱۴۵۰,۹۶	۳۷۲۲
غلات	ذرت دانه ای	۱	۵	۵
غلات	ارزن	۳۵,۸	۶۵,۱	۱۸۰۰
حبوبات	نخود آبی	۰,۱	۰,۱۲	۱۲۰۰
حبوبات	انواع لوبیا	۱۰,۱۲	۱۴,۶۵	۱۴۴۷
حبوبات	عدس آبی	۰	۰	۰
محصولات جالیزی	هندوانه	۱۹۵	۱۸۹۵	۲۹۰۰۰
محصولات جالیزی	خریزه	۷۹۲	۲۷۷۲۰	۳۵
محصولات جالیزی	طالبی و گرمک	۲۷,۵	۷۱۵	۲۶۰۰۰
محصولات جالیزی	خیار	۱	۲۵	۲۵۰۰۰
محصولات جالیزی	انواع کدو	۳۰	۳۰	۱۰۰۰
سبزیجات	سیب زمینی	۵۷	۱۴۲۵	۲۵۰۰۰
سبزیجات	پیاز	۱۰۲	۴۱۰۰	۴۰
سبزیجات	گوجه فرنگی	۶	۱۸۰	۳۰۰۰۰
سبزیجات	سیر	۱	۳۰۰۰۰	۳۰
سبزیجات	سایر سبزیجات	۵۶	۸۶۴	۱۵۴۲۹
گیاهان علوفه ای	یونجه	۵۶۰,۴۵	۵۱۵۱,۴	۹۱۹۲

گیاهان علوفه ای	یونجه دیم	۰	۰	۰
گیاهان علوفه ای	شبدر	۰.۵۹	۱,۲	۲۰۳۳,۹
گیاهان علوفه ای	سورگوم دانه ای	۱۶	۷۶۵	۴۷۸۱۲
گیاهان علوفه ای	ذرت علوفه ای	۲۶۶۱	۱۷۲۹۶۵	۶۵۰۰۰
گیاهان علوفه ای	شلغم وچغندر علوفه ای	۵	۱۵	۳۰۰۰
گیاهان علوفه ای	سایر علوفه	۱۶۸,۶	۳۶۶۴,۵	۲۱۷۳۴,۸
دانه های روغنی	آفتابگردان	۰	۰	۰
دانه های روغنی	کنجد	۲۰	۳۰	۱۵۰۰
دانه های روغنی	گلرنگ	۵,۲	۱۵	۳۰۰۰
دانه های روغنی	کلزا	۱۴۲	۳۳۷	۲۳۷۳
گیاهان صنعتی	چغندر قند	۳۵,۵	۱۳۲۰	۳۷۱۸
سایر محصولات	آفتابگردان اجیلی	۲۰۱	۳۱۲,۳	۱۵۵۴
سایر محصولات	ذرت بلال	۶	۳۶۰	۶۰۰۰۰
سایر محصولات	محصولات نشائی	۵۲,۸	۴۰۵,۵	۷۶۵۰,۹
	جمع کل	۱۰۶۸۶,۹۱	۲۷۳۰۵۰,۷۱	۳۸۳۰۷۱,۷
	جمع آبی	۱۰۶۸۶,۹۱	۲۷۳۰۶	۳۸۳۰۷۲

❖ از جمله اقدامات صورت گرفته جهت افزایش راندمان و بهره وری در تولیدات زراعی شهرستان:

۱. اجرای طرح های تحقیقاتی در جهت انتخاب ارقام جدید با عملکرد بالاتر و سازگار به شرایط منطقه
۲. استفاده از بذور اصلاح شده
۳. کشت ارقام مقایسه ای گندم ، جو ، تریتیکاله، کلزا
۴. اصلاح روشهای آبیاری
۵. بازدید و نظارت مستمر از مزارع شهرستان
۶. اجرای الگوی کشت مناسب

۷. توسعه و ترویج کشت سورگوم
۸. توسعه کشت کلزا
۹. نظارت بر مراکز خرید تضمینی محصولات زراعی

❖ پروژه ها و پیشنهادات آتی واحد زراعت :

۱. کشت محصولات جایگزین با نیاز آبی کمتر در جهت تغییر الگوی کشت در شهرستان
۲. ترویج کشت محصولات جدید مانند کینوا، سورگوم دانه ای و.... در جهت استفاده بهینه از منابع محدود آبی با توجه به خشکسالی و کاهش بارندگی ها در چند سال اخیر، که در این رابطه آموزش های لازم به کشاورزان توسط مدیریت شهرستان در دستور کار قرار دارد.
۳. ترویج و کشت نشایی صیفی جات
۴. توسعه کشت چغندر قند پاییزه
۵. ترویج کشت گیاهان علوفه ای مثل: خارشتر و.....

▪ باغبانی

عمده محصولات باغی در شهرستان شامل :

پسته، انگور، گل محمدی، زعفران

تعداد گلخانه های شهرستان ۴۷ مورد و سطح فعال گلخانه ها ۷۳ هکتار میباشد که از این سطح ۴۰ هکتار گلخانه های فلزی و ۳۳ هکتار گلخانه های چوبی می باشد.

✓ آقای علی هاشمی و علی مسیبی بعنوان بزرگترین واحد گلخانه ای در شهرستان با کشت محصولات صیفی جات و ایجاد اشتغال زایی مشغول فعالیت می باشند.

❖ فعالیت های انجام شده در زمینه باغبانی به شرح ذیل می باشد:

۱. ترویج و توسعه کشت محصولات با نیاز آبی کمتر مثل کشت : گیاهان دارویی، گل محمدی، زعفران
۲. طرح توسعه باغات پسته (سطح باغات پسته شهرستان حدود ۱۴۹۳ هکتار میباشد)
۳. حذف و جایگزینی درختان نامساعد با شرایط محیطی منطقه
۴. توسعه سطح گلخانه های شهرستان
۵. اجرای طرح انگور داربستی در جهت اصلاح باغ های انگور و افزایش عملکرد (در سطح ۱ هکتار)
۶. اجرای طرح پیوند درختان زیتون
۷. اجرای طرح پیوند سرشاخه کاری درختان گردو در جهت استفاده از ارقام اصلاح شده و افزایش کمیت و کیفیت محصول
۸. آموزش باغداران در رابطه با مسائل تغذیه، آبیاری، مبارزه با آفات و علف های هرز و...

عمده محصولات باغی شهرستان در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰:

سیب ۸۷ هکتار	گردو ۱۳۰ هکتار
به ۱۱۵ هکتار	انار ۱۰۶ هکتار
پسته ۱۴۹۳ هکتار	زیتون ۲۵ هکتار
بادام ۵۹ هکتار	انگور ۱۱۲ هکتار
زعفران ۷۲ هکتار	گل محمدی ۳۳۶ هکتار

❖ پروژه ها و پیشنهادات آتی واحد باغبانی:

۱. ترویج ، شناسایی و معرفی گیاهان دارویی متناسب با منطقه
۲. توسعه کشت های گلخانه ای
۳. ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیلی جهت فرآوری محصولات باغی در شهرستان
۴. معرفی ارقام جدید و اصلاح شده در باغ ها با پتانسیل بالای تولید
۵. تولید محصولات ارگانیک و ایجاد زمینه صادرات محصولات کشاورزی

▪ حفظ نباتات

با بازدیدهای صورت گرفته توسط کادر حفظ نباتات شهرستان از مزارع و باغ ها و نصب تله های فرمونی در جهت پایش آفات و بیماری های گیاهی و افزایش تولید و کیفیت محصولات کشاورزی و تولید محصول سالم و ارگانیک گام های موثری برداشته شده است. لازم به ذکر است با توجه به اهمیت نظارت بر توزیع سموم کشاورزی، بازدید های مستمر کارشناسان حفظ نباتات از فروشندگی های سموم کشاورزی و نظارت بر ثبت اطلاعات مشخصات سموم در سامانه مانیتورینگ در مرحله اجرایی می باشد.

• مهمترین آفت ها و بیماری های مزارع و باغ های شهرستان شامل :

آفات :

سن غالت، شته ها، بید کلم، سرخرطومی یونجه، کرم طوقه بر، شپشک ها

بیماری ها:

زنگ زرد، سفیدک ها، پوسیدگی ریشه

❖ از جمله اقدامات صورت گرفته در واحد حفظ نباتات شهرستان :

۱. ردیابی عوامل خسارتزا و ارائه توصیه های فنی
۲. نصب تله های فرمونی در مزارع کلزا جهت پایش آفت بید کلم
۳. بازدید و نظارت بر فروشندگی های سموم کشاورزی
۴. بازدید مزارع زراعی و ارائه توصیه های کارشناسی
۵. نصب تله های فرمونی درباغات جهت ردیابی و پایش آفات قرنطینه ای
۶. اطلاع رسانی و آموزش کشاورزان در جهت مبارزه با آفات، علف های هرز و بیماریهای گیاهی

❖ پیشنهادات در واحد حفظ نباتات :

۱. کاهش مصرف سموم شیمیایی در محصولات کشاورزی
۲. ترویج ارقام جدید و پرمحصول

❖ از جمله فعالیت های صورت گرفته واحد مکانیزاسیون شهرستان:

شماره گذاری تراکتورها با هماهنگی و مشارکت اداره راهنمایی و رانندگی و شرکت های مشاوره فنی و مهندسی شهرستان ، نظارت و ترغیب کشاورزان به خاکورزی حفاظتی و کشت مستقیم ، نظارت بر کاشت مکانیزه کلزا، گندم، جو و سایر محصولات کشاورزی با دستگاه های کمبینات ، خطی کار ، ردیف کار و پوتینگر، معرفی متقاضیان تسهیلات توسعه مکانیزاسیون به بانک کشاورزی ، پایش و راستی آزمایی تراکتورهای شهرستان با همکاری شرکت فرآورده های نفتی

▪ امور دام

از آنجایی که در سبد غذایی مصرف انسانی آنچه بیش از هر ماده دیگر حلقه تغذیه انسان را کامل می کند مواد پروتئینی بخصوص نوع حیوانی است. می بایست آن را در بخش دامپروری به عنوان یکی از زیرشاخه های بخش کشاورزی جست و جو نمود. صنعت دامپروری در سطح جهانی و بین المللی از رشد چشمگیری برخوردار بوده و کارآفرینی آن در اشتغال زایی، ایجاد ارزش افزوده، تغذیه و سلامت جامعه و به طور کلی نقش بی بدیل آن در اقتصاد ، نشان دهنده اهمیت و ضرورت حمایت از این بخش می باشد، بدیهی است توزیع متوازن و هماهنگ خدمات حمایتی دولتی با توجه به سرمایه گذاری های کالنی که به ویژه در سال های بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران در بخش دام و طیور شهرستان انجام شده است، در حفظ وضع موجود، مهم و تأثیرگذار خواهد بود.

❖ از جمله فعالیت های صورت گرفته در واحد امور دام شهرستان :

هویت گذاری (پلاک کوبی) ۲۱۶ هزار رأس دام سبک و ۴۲ هزار رأس دام سنگین (در گاوداری های سنتی) به منظور پیشگیری از سرقت و قاچاق دام و برنامه ریزی جهت تامین علوفه موردنیاز دام ها، صدور پروانه تاسیس مرغ گوشتی و مرغ تخم گذار، صدور پروانه تاسیس شترمرغ، صدور پروانه تاسیس گاو شیری، صدور پروانه تاسیس گوساله پروری، عملیات لاپراسکوپی جهت افزایش چند قلو زایی در دام ها و اجرای عملیات واکسیناسیون دام ها، اجرای طرح سرشماری زنبور عسل (مهاجر و بومی) در شهرستان به تعداد ۱۱۰ زنبوردار و ۲۹ هزار کلنی

➤ آمار تولیدات دامی - سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰

تولیدات دامی - سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ردیف	نوع واحد	تولید(تن)
۱	گوشت قرمز	۱۶۰۰۰ تن در سال
۲	شیر	۷۲۰ تن در روز
۳	گوشت مرغ	۳۱۰۰۰ تن در سال
۴	تخم مرغ	۱۵۰۰۰ تن در سال
۵	عسل	۴۵ تن در سال
۶	موم	۱۵۰۰ کیلوگرم
۷	گرده	۱۰۰۰ کیلوگرم
۸	بره موم	۶ کیلوگرم

واحدهای طیور - سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ردیف	نوع واحد	تعداد واحد	ظرفیت(قطعه)
۱	مرغ گوشتی	۱۰۲	۳۶۲۰۷۹۰
۲	مرغ تخم گذار	۱۶	۱۵۰۹۰۰۰
۳	پرورش پोलت	۹	۷۶۰۵۰۰

واحدهای دامداری صنعتی و سنتی - سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ردیف	نوع واحد	تعداد واحد	ظرفیت
۱	گاوداری شیری صنعتی	۴۲	۴۱۵۰۰ راس
۲	گاوداری شیری سنتی	۵۰۰	۲۵۶۰ راس
۳	دام سبک (گوسفند)	۱۳۴۰	۲۱۶۰۰۰ راس
۴	پرورش شتر	۲	۴۰ نفر
۵	پرورش اسب	۱۴	۲۰۲ راس
۶	شتر مرغ (برواری و مولد)	۹	۱۸۵۰ قطعه

▪ واحد صنایع تبدیلی و تکمیلی

در چند سال اخیر در واحد صنایع تبدیلی و تکمیلی شهرستان، با توجه به توسعه و تولید بالای محصولات کشاورزی و اهمیت فرآوری و بسته بندی محصولات به منظور کاهش ضایعات پس از برداشت و با افزایش سطح آگاهی تولید کنندگان و سرمایه گذاران باعث شده است استقبال زیادی از فرآوری و بسته بندی محصولات کشاورزی شود که در این میان هم ارزش افزوده محصولات بالا می رود و همچنین از تجمع و ازبین رفتن محصول تازه در یک پیک زمانی مشخص جلوگیری می شود و به افزایش اشتغال زایی در شهرستان کمک شایانی می گردد.

▪ اداره امور فنی و زیربنایی

از آنجایی که قنات ها به عنوان یک میراث فرهنگی و تاریخی ایرانیان محسوب میگردد و تاثیر بسزایی در اقتصاد کشاورزی و رونق اشتغال و تولید داشته ، مرمت و بهسازی این گنجینه ارزشمند از اولویت ها و برنامه های اجرایی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان میباشد.

در این راستا از ۶۷ رشته قنات در شهرستان ۴۶ رشته قنات با اعتباری بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال مرمت و بهسازی شده است و حیاتی دوباره به اراضی کشاورزی در شهرستان بخشید.

▪ اداره ترویج و آموزش کشاورزی

❖ فعالیت های صورت گرفته واحد ترویج و آموزش کشاورزی شهرستان :

۱. برگزاری کارگاه های آموزشی ترویجی کشاورزی (کارگاه آموزشی یک روزه، آموزش زنان روستایی، آموزش های مهارتی بیش از یک روز همراه با گواهی آموزشی)
۲. تاسیس و راه اندازی صندوق اعتبارات خرد ویژه زنان روستایی و ایجاد اشتغال از طریق وام صندوق
۳. اجرای سایت های الگویی و کانون یادگیری توسط کارشناسان پهنه های تولیدی
۴. توزیع نشریات، بروشور، فصل نامه

۵. تکثیر CD ، DVD با موضوعات آموزشی ترویجی کشاورزی، اجرای برنامه روز (مزرعه کلزا، گندم و جو و انار) و...

▪ اداره امور اراضی

۱. ساماندهی میز خدمت امور اراضی شهرستان جهت کاهش تردد ارباب رجوع به استان
۲. گشت یگان حفاظت از اراضی کشاورزی در سطح ۲۰۰۰ هکتار اراضی حوزه استحفاظی شهرستان
۳. بازدید از طرح های واگذار شده در شهرستان
۴. رصد و پیگیری گزارشات سامانه ۱۳۱
۵. بازدید مستمر کارشناسان امور اراضی از تغییر کاربری های غیر مجاز و صدور اختاریه
۶. تشکیل جلسات کمیسیون تقویم اراضی شهرستان

✓ چالش ها و کاستی ها در بخش کشاورزی شهرستان شاهین شهر و میمه

- کمبود آب در بخش کشاورزی
- شرایط سخت بهره برداران برای دریافت تسهیلات (وثایق سنگین و...)
- همسان نبودن هزینه های تولید با قیمت فروش محصولات کشاورزی
- نوسانات شدید قیمت نهاده های کشاورزی و افزایش چشمگیر قیمت نهاده ها

❖ فعالیت های انجام شده در راستای مدیریت خشکسالی در سال های اخیر:

۱. آبرسانی سیار باغ ها با تانکر آبرسان (حدود ۱۷۲۴۱ مترمکعب در سطح حدود ۲۰۰ هکتار آبرسانی شده است)
۲. اجرای سیستم های نوین آبیاری تحت فشار در سطح شهرستان
۳. اجرای طرح های دسته جمعی سیستم های نوین آبیاری در بخش میمه
۴. تغییر الگوی کشت (کشت پسته - کشت زعفران - کشت گل محمدی - توسعه کشت های گلخانه ای)
۵. احداث کانال های آبیاری (کاهش تلفات ناشی از نشست آب در مسیر)

❖ از جمله برنامه های الویت دار و قابل اجرا در شهرستان:

- توسعه کشت های گلخانه ای
- توسعه سیستم های نوین آبیاری ارتقا بهره وری از منابع آب
- توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی
- فرآوری، انجماد، خشک کردن و بسته بندی انواع محصولات کشاورزی
- توسعه پرورش شیلات در سطح شهرستان
- توسعه کشت و فرآوری گیاهان دارویی

روابط عمومی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان شاهین شهر و میمه

سال ۱۴۰۱